

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Venerabilis Arnesti, (vulgò Ernesti) Primi Archiepiscopi Pragensis

Balbín, Bohuslav

Pragæ, 1664

Notæ in Caput XIV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42763

Cæsar grati-
se S. Catha-
rinæ exhi-
bet. Vide in-
frà de Caroli
arce, & S. Ca-
tharina sacra-
rio hoc l. C. 17.

Litomericensens Præpositum à Papiensibus impetrârat. Quanto honore sacrum *S. Martyris* corpus Ecclesiæ Pragensi sit illatum, quantâque gloriâ *Cæsar* novâ dignitate auctus, & Bohemis gratissimus Princeps, exceptus sit, ad historiam *Arnesti* non facit, & ab *Hageko* narratum est. Non multi abierant dies: *S. Catharina* Templum, addito Virginum *Ordinis S. Augustini* Cœnobio, jubet *Cæsar* inchoari; primum ipse cum *Arnesto* lapidem in tam sanctum opus jecit, brevique multitudine & diligentia operarum, & Templum, & Cœnobium stetit.

Notæ in Caput XIV.

Boleslavia
Centrum &
umbilicus
Bohemie,

Boleslaviam Veterem. *Hanc civitatem umbilicum esse Bohemia, & cum figurâ circulari sit Bohemia, Centri vicem obtinere, Stransky affirmat. Dederit id fortasse loco natali, nam Zapæ non ita Boleslaviâ procul natus est, quem pagum & domum natalem non ignobilis historici nuper accessi. Quanquam etiam auctoritate tueri se Stranskyus potest: ostenditur hodieq, a senibus Boleslaviæ Veteris fossa propè Templum S. Wenceslai sita, quam centrum Bohemie veteres appellârunt. Hinc arguari licet, Beatissimam DEI Matrem Boleslaviensem & S. Wenceslaum, Centrum Bohemie occupasse, & ad eorum gloriam totam Bohemia Pietatem referri debere.*

An Arnestus
Hymni de
S. Wences-
lao sit au-
thor.

Cæthenus Ha-
gecio vetustior
historicus Ar-
nestum hujus
hymni nomi-
navit autho-
rem.

Hymnum Arnestum scripsisse. Scio Wenceslaum Hagecium, hujus hymni authorem, non Arnestum, sed successorem ejus Joannem nominasse. Sed apud me hoc loco Hagecij fides vacillat, tum quòd ille in Arnesti rebus notandis negligentius versatus est (ut deinde clarissime ostendam) tum quòd plura alia, qua Arnesto tribuenda erant, eidem Joanni adscripsit, tum deniq, quòd Cæthenus diligentissimus, & vetustior historicus, cum alia propè omnia de Arnesto praterierit, unum illud quasi certissimum in ejus obitu narraverit. Rem in medio relinquo: potuit hymnum ab Arnesto compositum successor ejus propositis pramijs evulgare, atq, ita concilia-
buntur

buntur historici. Sed Ferdinandum III. ut dixi, non semel observavimus, cum is hymnus in Ecclesia Pragenſi caneretur, proferre caput e Regia illa ſua ſede, approbantem capite, laudantem, atq; etiam, quantum vulgus videre poterat, cantum adjuvantem. Regum etiam minima actiones diligenter notantur, & populus mille oculos habere cupit, ut cor Regis poſſit intueri. Tam charus verò Bohemis hodièq; hic, de quo loquimur, hymnus eſt, ut ad eum quotidie in Templo canendum, perpetuis cenſibus quibusdam in Templis Muſicos antiquitas obligarit.

Vulgus Bohemorum Muſicæ addiſſimū.

Cantibus Bohemiz populus mirificè capitur.

Id hodièq; videmus & audimus. Majores noſtri etiam praelia cum cantu inchoabant, illo ſcilicet quem S. Adalbertus composuerat: Hoſpodjne pomilug ny r̄. Cantuum Eccleſiaſticorum venuſtate, & textus ipſius ſanctitate, multas gentes provocare poſſumus. Nimirum ex SS. Patribus, ut facile eſt intelligere, à ſanctis Bohemiæ Epiſcopis & Archiepiſcopis, ac præcipuè à Canonicis Eccleſia Pragenſis pleniꝝ contexti, & compoſiti ſunt. Nuper cum Bibliothecam quandam Manuſcriptorum excuterem, inveni librum Proſarum, & Cantuum Eccleſiæ Pragenſis, antiquiſſimo ſcriptura genere exaratum, in quo latina primum Proſæ, cum notis Muſicis, deinde etiam Bohemica leguntur, eodem proſus Tono, & Melodiâ, quâ hodie utimur, eodè contextu, iſdèmq; ſententijs, niſi quòd Bohemica clariora & ſignificantiora ſunt, & pluribus verſibus conſtant. Citantur aliquando in marginibus SS. PP. unde cantus decerpti ſunt, ut S. Gregorius & Bernardus. Inter illos gratiſſimi illi vulgi auribus cantus leguntur. Naſtal nám Den weſelſ. Angelowé gſau ſpivoli. Oméno Boſſi meliké. Narodil ſe Kr̄ſtus Pán. Na Boſſi Narodeni. Co tu ſtoe gite. In dolci Jubilo. Wſtalt geſtřeto Echvile. Plurèſq; alij ex Proſis ferè & Sequentijs, ut tum vocabant, Eccleſiæ Pragenſis conſecti.

Joannes de Wlaſſim. Dignus hic Praſul, qui poſt Arneſtum nominetur. Certè omnes honores, quos Arneſto deſtinarat Pontifex, eo mortuo ſuper Joannem deniq; ceciderunt. Vitam ejus laudatiſſimam Auguſtinus Moravus, & Pontanus breviter deſcripſerunt.

B b 3 Arac-

Arnestum Avenionem præmissum. *Inveni*

ms. nuper (quod in magna felicitatis parte repono) inter veteris bibliothecæ quisquilias, Fidei publicæ litteras, (ut nunc vocamus, saluum conductum) quas Carolus Cæsar Arnesto suo per Germaniam proficiscenti hoc ipso tempore dedit, ex quibus Arnesti in Galliam legatio confirmatur; eas in antiquitatis honorem, nè verbo immutato, recitare placet.

Karolus IV. Divinâ favente
clementiâ Romanorum Rex semper
Augustus; & Bohemiæ Rex.

Quia Venerabilem Arnestum, sanctæ Pra-
gensis Ecclesiæ Archiepiscopum, Princi-
pem, Consiliarium, & devotum nostrum
dilectum, in arduis legationibus & negotijs,
Nostrum, & Sacri Rom: Imperij honorem con-
cernentibus, deliberato & provido præcedente
consilio, dirigimus in præsentem. Idcirco devotio-
nem Tuam affectuosè requirimus & hortamur,
quatenus supradicto Nostro Principi, & ejus
Comitivæ, tam in securitate conductûs, quàm
in alijs, quæ desideraverit ad Nostrum & Sacri
Imperij honorem præcipuum, benevolam veli-
tis & debeatis ostendere voluntatem. Datum
Pragæ, Regnorum nostrorum Anno septimo,
die 13. Mensis Maij.

Hacten-